

Nové domy v r. 1915 jsou: čp. 269 a 273.

Pan Jakub Kučera z čp. 210 vzdal se úřadu starosty a za něho nastupuje pan Josef Hocký z čp. 46.

V r. 1915 bylo v Kněževsi sklizeno 2410 balíků chmele, prodával se průměrně za 100 K.

1916

V tom čase váleční zajatci Srbové, Rusové, Italové zaslání jsou do obcí na polní práce, což je jejich ještě nejlepší úděl, neboť jinak v táborech podvýživou a epidemiemi hromadně hynou. I v Kněževsi jsou tací. Někteří navázali poměr se zdejšími děvčaty a měli s nimi i děti.

Dovoz a vývoz do Rakouska-Uherska ustal. To jeví se ve všem i v ceně chmele, kteráž silně klesá a způsobuje s nedostatkem pšenice vykopávání chmelnic.

I bída o palivo a svítivo vzrůstá neuvěřitelně. Proto i v Kněževsi, v jejímž okolí se kdysi dolovávalo na uhlí a staré ty doly jsou zasypané a jen „haldy“ a dům čp. 140 „Kolonie“ a čp. 189 „Staré hory“ nasvědčují, že byly, otvírá se nový důl „František“ v r. 1916 nalevo kousek cesty (as 200 m) od křižovatky silnice a dráhy na východ. obvodu Kněževsi směrem k Chrástánům. Důl ten otvírá p. Fr. Šmíd, majitel mlýna v Rakovníku. Později pak naproti přes silnici v r. 1920 otevřel nový důl „Karel“, když přestalo se na „Františku“ dolovati.

V r. 1916 chmele bylo v Kněževsi 1970 balíků po 60-80 K.

Bída neuvěřitelně vzrůstá. Nedostatek, hlavně potravin, tvoří novou třídu občanů, takzvaných „keřasů“. To jsou ti, kteří potajmu kupují a tajně prodávají, bez milosrdenství jiné odírají a velmi bohatnou. Jsou velmi nenáviděni, před válku nemajetní, po ní bohatí.

V roce 1916 staví se jen čp. 284.

1917

Dne 24. února 1917 došlo z nařízení vlády ke snětí 3 zvonů ze zvonice kostela kněževského, aby z nich děla se robila. Naposledy rozezvučely se zvony ty, které taková léta občanům vyzváněly, naposledy zahlaholily a pak vojáky byly sejmuty. Sešli se kněževští, aby se s nimi rozloučili jako s drahými svými, kolem nichž plul život jich a předků a mnohý se slzám neubráníl. Dva menší spuštěny byly po schodech a třetí větší byl shozen oknem na západní straně věže, aniž by se rozbil. Ofotografovány byly

Nové domy

Nový starosta

Sklizeň chmele

Zajatci

Cena chmele

Uhelný důl

Sklizeň chmele

„Keřasení“

Nový dům

Rekvizice zvonů

p. Fr. Xaverem Kučerou a fotografie jich vloženy do pamětní knihy Spořitelního a záložního spolku v Kněževsi. Největší zvon z r. 1857 měl reliéf sv. Petra a vážil 313 kg. Druhý zvon vážil 148 kg. Měl v reliéfu kříž, který objímá sv. Magdalena. Třetí byl puklý. Toho se ani nepoužívalo, vážil 58 kg a měl reliéf sv. Barbory, přelit byl r. 1857. Rakouská vláda vyplatila za zvony 2 076 K a obnos ten hned musil býti upsán na válečnou půjčku.

Malý zvonek Ještě pak 2. září 1917 sejmut byl malý zvonek 12 kg těžký a vyplaceno zaň 48 K.

Návštěva arcibiskupa Dne 12. června 1917 zavítal do obce naší arcibiskup Huyn, nepřítel všeho českého. Pod nátlakem dne 10. června 1917 usnází se obecní zastupitelstvo na přivítání tohoto arcibiskupa. Pan Ant. Hocký z čp. 46 zůstal si důsledným a jako před léty protestuje proti tomu. Když však vítati se mělo, ti, kteří měli vítati, se nedostavili. Konečně slavný ten arcibiskup viděl zřejmou k sobě neúctu a proto, když v nové části hřbitova uviděl nový kříž bez Krista, rozhněval se svatým hněvem a přál Kněževským nepoddajným ve své řeči na hřbitově, aby válka ještě alespoň 3 léta trvala a hlavy jim napravila.

Bída Válka trvá a bída do nekonečna vzrůstá.

Nálada lidu Lid stává se netrpělivým a zoufalým. Krádeže zvláště v polích silně se množí, každou chvíli již proskakuje různé násilí. Vláda cítí, že co nevidět bude úplně bezmocnou. Vojáci z bojišť jezdí na dovolenou, ale vracejí se nepravdělně anebo se doma skrývají. Není co jísti, čím se obléci, každý cítí, že neodvratný konec se blíží. Plno zdejších padlo a mnoho nemocných je na dovolené.

Chmel Toho roku bylo chmele 2044 balíků, cena za 50 kg byla 120-160 K.

Nový dům Vystavěn byl vzhledem k těžkým poměrům jen jeden dům, čp. 275.

Úpadek autorit Jak upadla autorita c. k. rakouské vlády, právě tak rapidně klesla autorita všeho, co s ní jakkoliv souviselo.

1918

Stanné právo Dne 8. května 1918 vyhlášeno v celém okrese stanné právo pro loupeže, které se prováděly hlavně ve mlýnech a statcích, a potrvávalo až do 19. září 1918. Četníci kněževeští přísně dbali, aby po 9. hodině nikdo venku ani na lavičce neseděl.

Rumburská vzpoura Čeští vojáci stejně s národem začínají revoltovat. Tak 21. května 1918 vzbouřili se čeští vojáci v Rumburku a táhli na jih. Telegraficky pozvána posila vojáků Maďarů, ta zasypala naše střelami. Mezi nimi raněn byl i rodák kněževeský, nar. r. 1900 – Vojtěch Krumpas, který pak druhého dne zemřel.

Dne 3. 9. 1918 uznáni byli Čechoslováci jako válčící moc Spojenými státy severoamerickými, pak též Anglií, Francií a Itálií a na základě tom utvořila se dne 26. září první čsl. vláda v Paříži.

První čsl. vláda

Nadchází dlouho toužený 28. říjen a státu československého samostatnost. Přebrot vládní je tak šťastný, že nedochází v Čechách ani k nejmenšímu krveprolití. Radost ze samostatnosti naší jest nevýslovná. Nedá se ani vypsat nadšení osvobozeného národa a občanů v Kněževsi. Kněževs oslavuje okázale, uspořádán lampionový průvod obcí, okna osvětlena, řečníci mluví nadšeně.

28. říjen

Uspořádána pouliční sbírka, kteráž vynesla 3000 K, jež věnovány fondu vdov a sirotků po padlých legionářích.

Sbírka

V prosinci vrátili se k nám první legionáři Václav Pastor, Václav Vojáček a Václav Holopírek.

Návrat legionářů

K nejslavnějšímu dni, vjezdu pana prezidenta do Prahy, odjíždí mnoho kněževských do Prahy.

**Příjezd
prezidenta**

Ještě krátce před převratem nařízeno sbírat kopřivy na oděv pro ubohou armádu, ale u nás sebráno jich jen 13 g (dne 30. září).

Kopřivy

Dne 10. listopadu 1918 sází se před statkem p. Jos. Patraka, čp. 9, „Lípa svobody“. Jsou tam tři (skupinka), je to prostřední z nich. Při sbírce toho roku konané na kovový poklad republiky sebráno v obci množství věcí zlatých i stříbrných.

Lípa svobody

Toho roku rozšířila se španělská chřipka, jež mnoho kněževských pokosila (epidemie válečná).

Španělská chřipka

Jak těžké byly poměry v r. 1918, ukazuje nejlépe to, že toho roku nestavil se ani jediný domek.

Výstavba

Chmele sklidilo se 469 balíků, prodaných po 800 – 1200 K.

Chmel

Mnoho dětí umíralo podvýživou. Některé statky přijaly takové městské děti na nějaký čas bezplatně, dostatečně je živily, aby je zachránily.

Podvýživa

1919

Nadešel rok 1919. Maďaři vtrhli na Slovensko. I naši někteří bojovali s nimi.

**Boje
na Slovensku**

Legionáři pomalu jeden po druhém vracejí se domů.

Návrat legionářů

Těm vrstvám, které za války nejvíce trpěly, poskytuje nová vláda co nejvíce úlev; poněvadž lidé jsou do krajnosti vyčerpáni a

Úlevy

vydráždění, neboť celou předchozí dobu válečnou příliš snášeli. Vláda dobře ví, že lid takový snadno by se dal zlákat k různému krveprolévání.

- Stavění šibenice** Nálada proti bohatým a obohaceným za války viděti z toho, že sotva se zaslechlo o stavění šibenice na postrach, hned všude se vztyčují (stavějí). I v Kněževsi postavena byla taková před statkem p. Jos. Patrása, řp. 9. Byla během dne stržena, aniž pod ni kdo přiveden. V jiných obcích dav pod ně některé zatáhl a tam je ztýral. Nikde však nikdo nebyl oběšen. Byly jen pro výstrahu příštím.
- Obecní volby** Byly provedeny nové volby dle poměrného zastoupení politických stran, zvoleni: Jak. Tůma, starosta, Jak. Kučera, I. náměstek, Ad. Tůma, II. náměstek, Ant. Kameník, Václ. Palkoska, Vojt. Mráz, Josef Klůc, Bedř. Majer, Štěp. Kupec, Frant. Dolejš, Adolf Pešek, Žof. Růžičková, Václ. Mraček, Václ. Rýgl, Vend. Fojtík, Jos. Vrábík, Ant. Svoboda, Lad. Štis, Alois Jelínek, Adolf Kreissl, Jan Šindler, Mat. Konvalinka, Ant. Kučera, Al. Krejza.
- Bytová nouze** Pozoruhodné je jistě i to, že po válce u nás jako všude jinde je velká nouze o byty. Nikdo nechce byt pronajmouti, neboť činže nesmějí se zvyšovati a nájemníci vypovídati. Proto bytová komise sama byty zabírá a potřebným přiděluje.
- Dělení statku** Rozděluje se statek farský (jinde velkostatky) mezi lid za ceny velmi nízké.
- Čsl. církev** Jak utrpěla i církev katolická viděti z toho, že mnoho lidí opouští církev tu a vstupuje do nové církve řsl. anebo zůstávají bez vyznání. Církev řsl. pokusila se též v Kněževsi o zabrání kostela, který chtěla s katol. společně užívatí. Provedlo se to tak, že příslušníci církve řsl. zúčastnili se mše kat. a po ní zůstali seděti a čekali na kněze řsl. Hlaváčka a na svou mši. Vláda později spoluužívání musila zakázati, aby byl opět klid. Jediný jen František Pihrt byl jako příslušník církve řsl. oddán v kostele katolickém.
- Chmel** Chmele sklidilo se celkem 109 balíků, cena jeho 12 000 – 14 000 K. Občané (chmelaři) jásají.
- Nový dům** Vystavěno číslo popisné 276.

1920

- Bouře** V květnu, dne 21. 5. 1920, dostavila se velká bouře a krupobití nad Kněževsí a Chrášťany. Spadlo tolik vody, že vystoupila přes břehy potoka kněževského, dosud neupraveného a zaplavila celé okolí, vnikla i do některých statků. Způsobena celkem velká škoda. Někde kroupy vyrostlá již žita úplně zatloukly do země. Musila

se zaorati a znovu osíti. Na mnohých chmelnicích se musil chmel vytrhati a znovu vyrostlý pak zaváděti. Ještě však vše dohonil. Dva snímky té povodně jsou v pamětní knize Spořitelního a záložního spolku v Kněževsi.

Cena pšenice 400 K, žita 300 K, chmele 2 700 – 5 300 K.
Sklidilo se celkem 1260 balíků chmele.

Ceny, chmel

V roce 1920 zakoupeno sádrové poprsí pana prezidenta pro školu.

Busta prezidenta

Jak se během války poměry změnil, ukazují následující údaje.
Cena věcí v roce 1914 a v roce 1919:

Vývoj cen

Pár koní 800 – 1000 K (50 000 60 000 K v roce 1919)

1 q pšenice 22 K (až 1 000 K)

1 q suché píce 10 K (180 K)

1 kg vepř. masa 2 K (až 90 K)

1 krabička zápalek 2 h (5 K)

Mužský oděv 80 K (1 500 K)

1 q uhlí 2 K (48 K)

1 m³ dříví 6 K (80 K)

1 kg sádla 1,80 K (60 K)

1 kg mouky 22 hal. (25 K)

1 bochník chleba 90 hal. (50 – 60 K)

Opět se více staví, vystavěno č. 283, 281, 280, 282.

Nové domy

Chmele sklidilo se 1260 balíků, cena jeho 50 kg (*cena neuvedena*).

Chmel

Tohoto roku vyhořela stodola p. Jos. Hockého, č. 46

Požár stodoly